

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА VII • БРОЈ 137. • 25. ОКТОБАР 1978.

ЦИЈЕНА 2 ДИНАРА

ОСМИ КОНГРЕС САВЕЗА УДРУЖЕЊА БОРАЦА НАРОДНООСЛОБОДИЛАЧКОГ РАТА ЈУГОСЛАВИЈЕ Борци ће улагати све своје снаге да се оствари политика и програм Савеза комуниста Југославије

У БУДВИ ЈЕ 17. октобра 1978. године у присуству друга Тита — првог и почасног предсједника СУБНОР-а — почeo Осми конгрес Савеза удружења бораца НОР Југославије. Конгрес је у велелепној дворани Јадранског сајма отворио предсједник Савезног одбора СУБНОР генерал армије Коста Наћ, који је, поздрављајући друга Тита, рекао:

„Твоје учешће у раду Осмог конгреса Савеза удружења бораца народноослободилачког рата Југославије признање је за све што смо учинили у борби за ослобођење и социјалистичку револуцију, али и прилика да чујемо Твоје нове иницијативе које ћемо, у интересу радничке класе, као и досад са свим својим искуством стваралачки претварати у делу.

Ти си нас, друже Тито, повео у ослободилачку — антифашистичку борбу, у којој смо побиједили, захваљујући томе што си претходно организовао партију јединства мисли и акције, револуционарну авангарду, која је радничкој класи Југославије обезбиједила водећу улогу у друштву.

С Тобом смо, слиједећи програм Савеза комуниста, заснован на марксистичкој идеологији, извојевали све победе и створили братске заједнице равноправних народа и народности, самоуправног социјализма, независности и несврстаности.

Друже Тито, Твоје стваралачко борбено присуство

Друг Тито поздравља Конгрес

у разрежавању свих кључних проблема социјалистичке изградње, Твоје залагање за праведније односе међу

народима и државама, за прогрес и историјске циљеве радничке класе, за мирољубиву коегзистенцију и јача-

ње јединства несврстаних, Твоја борба за слободу свих који још нису слободни и за људска права свих који су

ГОВОР ДРУГА ТИТА

Увијек на бранику револуције

„Дозволите ми да, прије свега, поздравим вас, учеснике Осмог конгреса Савеза бораца, а преко вас и све учеснике нашег народноослободилачког рата, и да изразим своје велико задовољство што сам данас поново са вама на једном оваквом скупу.

СУСРЕТ СА БОРЦИМА — НАЈВЕЋА РАДОСТ

Сусрети са борцима наше социјалистичке револуције и великом ослободилачког рата мени су увијек доносили највећу радост. Увијек сам се радовао кад год ми се пружила прилика да са својим саборцима разговарам о судбиносним збivanjima која су све нас нераскидиво повезала иближila. Сваки пут то је било и подсећање на тешке, али величанствене ратне напоре и огромне жртве, нааше другарице и другове који су положили животе за своју

домовину, за свој народ. У тим сусретима увијек су оживљавала и наша тадашња размишљања о времену које ће доћи послиje ослобођења, а које је свима нама тих тешких дана изгледало као далеки и готово несвршљив сан. Међутим, када данас гледамо нашу земљу и резултате које смо стварили, када гледамо братство и јединство наших народа и народности, као и међународни положај и углед Југославије у свету, можемо с правом рећи да је све оно о чему смо тада сказали постало стварност.

А свему томе што смо постигли у послеријатном развоју земље ударени су темељи у народноослободилачком рату.

Ми смо, на пример, најки првих успеха на бојном пољу и стварања слободних територија, одмах приступили остваривању идеје о народној власти и самоуправљању радног народа, приступили смо формирању првих народноослободилачких одбора. Додуше, ти одбори су на почетку били привремени органи па-

родне власти. Али, већ септембра 1942. године Врховни штаб је дјељио такозване „Септембарске прописе“, међу којима и наредбу о избору, структури и задацима народноослободилачких одбора. У тим прописима јасно је утврђен карактер народноослободилачких одбора као нових и трајних облика народне власти.

На тим основама, постављеним у народноослободилачкој борби, донесен је, најка ослобођења, и први општи Закон о народним одборима. На тим темељима је почио и Закон о радничком самоуправљању 1950. године, којим се први пут приступило реализацији историјске тежње пролетаријата, познате пароле „Фабрике — радничима“. То је била наша идеја водиља која је пројектала и све доцније акције и мјере и која се најпотпуније изразила у новом Уставу и Закону о удруженом раду. Данас се она конкретно реализује и у политичком систему непотредне социјалистичке демокра-

Коста Наћ отвара Конгрес

(Наставак на 2. страни)

Говор друга Тита на VIII конгресу СУБНОР

(Наставак са 1. стране)

тије, заснованом на деле-
гатском одлучивању.

НОСИОЦИ ИДЕЈЕ О СУДБИНСКОЈ ПОВЕ- ЗАНОСТИ НАШИХ НАРОДА

Познато је, такође, да је наша партија још прије рата, парочито послије 1937. године, имала јасне ставове о рјешавању националног питања. Те ставове ми смо у току рата, од његових првих дана, на сваком кораку и са сваким новим војничким успјехом, претварали у дјело. У том свијетлу треба гледати и наше одлуке о формирању главних штабова Народноослободилачке војске у свим крајевима земље, о формирању земаљских антифашистичких вијећа народног ослобођења, а прије свега одлуку Другог засиједања АВНОЈ-а. Одлукама тог засиједања ми смо дефинитивно, још у пуном јеку ратних страхота, сворили Југославију као федеративну заједницу равноправних народа и народности.

Наша народна војска, која је то своје обиљежје потврђivala где год је долазила, уливала је, са своје стране, широким народним масама ујверење у исправност и животворност ставова КПЈ о националном питању. Она је била састављена од припадника свих наших народа и народности. Њу је дубоко пројимао дух братствава и јединства, дух међусобног уважавања и поштовања и свијест о судбинској повезаности наших народа и у рату и у миру. Наши борци су били носиоци тих великих идеја, сузбијајући разбуктале шовинистичке страсти и разбијачке намјере, окупатора и домаћих издајника.

ПАРТИЈА СВОГ НАРОДА И СВОЈЕ РАДНИЧКЕ КЛАСЕ

У нашој народноослободилачкој борби постављени су уједно и темељи наше не зависности. Још прије рата, са одлуком да руководство КПЈ дође у земљу, да слуша глас народа и стави се на чело његове борбе, јасно је изражена одлучност Комунистичке партије Југославије да буде партија свога народа и своје радничке класе, да буде предводник у борби за остваривање њихових вјековних, тежњи. А једна од најдубљих тежњи наших народа и народности била је да једном дефинитивно постану своји на своме, да буду гospодари своје судбине и своје слободе, да престану бити монета за поткусирање о чијој ће судбини одлучивати велике сile на некаквим конференцијама и разним најод-

бама. То је такође био један од најачих мотива који су наше народе и народности покренули у народноослободилачку борбу.

То је истовремено било и питање на којем су пале друге политичке снаге предратне буржоаске Југославије. Јер, управо њихова везаност за стране факторе и туторе из иностранства одвојила их је од истинских народних покreta, па чак и гурнула у отворену сарадњу са окупатором. И у том погледу једино је Комунистичка партија Југославије имала јасан програм и ставове, па је тако могла под своју заставу да окупи припаднике свих народа и народности наше земље. Они су разумјели по зив КПЈ да им слободу нико неће поклонити и да је само сопственим снагама и жртвама могу извојевати.

Појникла из такве ослободилачке борбе и револу-

ције, с великим доприносом заједничкој борби антихитлеровске коалиције, Југославија није могла ни у послијератном периоду никоме до зволнити да се мијеша у њене унутрашње ствари, да јој на међе своје ставове на унутрашњем и спољњем плану.

Политика несврstanosti бila је једина могућа оријентација у нашој спољној политици. Свако друго опредељење наших људи не би могло прихватити, јер не би изражавало њихова хтјења и интересе.

Најзад, другарице и другови, и наша савремена војна, доктрина и општена општена одбрана представљају, у данашњим условима, примену искуства из нашег народноослободилачког рата. Јер, земља која има за собом општена општена рат, који је са успјехом завршен управо зато што је био такав, и са трећијем које се теме-

љи на општена општена управљању свим заједничким пословима, не може друкчије организовати ни послове своје одбране и друштвене самозаштите, већ само као општена општена задатак. Наше радије људе и грађане нико не би могао, чак и кад би хтио, лишити права да учествују у пословима одбране и заштите, у очувашу без бједности и сигурности Југославије. Зато ми са таквим поузданјем и говоримо о будућности наше земље, јер знајмо да је једна земља најбезbjednija kada је сам народ чува.

ДУЖНОСТ ЈЕ БОРАЦА ДА ДАЈУ ПРИМЈЕР СА- ВЈЕСНОГ РАДА И ОДГО- ВОРНОГ ПОНАШАЊА

Ја сам у најкрајним пратама подсећио на нека наша најважнија револуцио-

нарна опредељења и достигнућа. Нема ни потребе да вама о томе подробије говорим. Жеља ми је била са-мо да још једном укажем на величину наше народноослободилачке борбе чији сте ви учесници. Јер, никако од оно га што данас имамо у Југославији, па ни Југославије као такве, не би било без наше народноослободилачке борбе, без вашег хероизма и појртвовања, без огромних жртава које су наши народи и народности дали од првих дана рата до коначног ослобођења земље. У тим данима великих страдања, али и још великих побједа, ударени су темељи на којима су генерације које су долазиле, заједно с нама, радиле у миру, и створиле све оно чиме се данас с правом поносимо.

(Наставак на 6. страни)

Поздрав домаћина

затим је гости и делегате у име града домаћина по-здрavio предсједник Скупштине општине Будва Драган Ђулафић, који је рекао:

Радостан сам и срећан што имам дужност и част да у име Скупштине општине, друштвено-политичких организација и свих радних људи и грађана општине Будва захвјелим добродошлицију. Вама, другже Тито, првом војнику наше револуције, легендарном војсковођи ослободилачког рата, инспиратору и организатору свих победа нашег самоуправног социјалистичког друштва, троштруком хероју Југославије, утешавајући покрета несврstanosti и великим борцу за мир и људску срећу.

У овом, преко двадесет вјекова старом граду, овде је једној од најљепших обала на свим морима свијета, данас је празник, на нашим улицама и трговима, у нашим домовима и нашим радним организацијама, јер сте Ви, други друге Тито, међу на- ма. Наша срца су пуна безграницне љубави према Вама и неодступно смо вјерни Вашем великим дјелу.

Поздрављам делегате VIII конгреса Савеза бораца Југославије, прекаљене борце и револуционаре који сте као храбри саборци и сљedbenici друга Тита устајали против терора монархо-фашистичке диктатуре, тамнивали у митровицама, лепоглавама и многобројним казионицама ненародне државе. И вас који сте на бојиштима Штапнице водили битку за слободу и прогрес свих народа и земаља.

Наши поздрави славом овјенчаним побједницима са Козаре и Неретве, Сутјеске и Петрове горе, Кочевског рога, Богомиле и Дрвара, Београда, Срема и других попришта херојског ослободилач-

ничке затворе и логоре. Из ове мале општине, која је до рата имала једва 4.000 становника, широм Југославије, храбро је пало за слободу и социјализам њених 240 синова и кћери. У послијератној социјалистичкој изградњи, захваљујући напорима најљепших радних људи и грађана, као и помоћи шире друштвено-политичке заједница, у овој до рата сиромашној општини постигнути су значајни резултати на свим пољима стваралаштва. Некада печалбарски крај, данас је развијена туристичка општина.

Одржавање Осмог конгреса Савеза бораца у Будви и Ваш боравак међу на- ма, други друге Тито и другови делегати, доживљавамо као велику част и повјерење.

Жељећи вам још једном добродошлицију и плодан рад Конгреса, молимо вас, другарице и другови, да се код нас осјећате као партизани међу партизанима.

За вријеме паузе предсједник Тито је посјетио излож-

јбу „Тито револуција — мир“ на којој је око 50 изложача из цијеле земље изложило књиге са темама из рата и револуције. На улазу је предсједника Тита, Кости Нађа и Фадиља Хоџу дочекао у име организатора изложбе Андрија Чолак. Том приликом Предсједник се задржао пред штандовима Војноиздавачког завода, „Спектра“, „Четвртог јула“ и других. Међу књигама које ће ускоро бити пред читаоцима налази се и књига Кости Нађа „Рапорти Врховном команданту“.

Предсједник Тито је затим примио представнике свих иностраних делегација које присуствују овом конгресу, а делегација општине Будва на челу са предсједником Драганом Ђулафићем предала је другу Титу амblem града Будве, као и умјетничку слику са мотивом „Црвена комуна Петровац“ будванског сликара Јована Ивановића. Предсједник Тито се затим срдечно испраћен вратио у Игало.

Испред делегације Скупштине општине Предраг Ђулафић уручио је другу Титу златни амblem града Будве са повељом и умјетничку слику „Прва комуна Петровац“ сликара Јована Ивановића

Приморске новине

Лист ССРН општине Будва Уређује: Редакцијски колегијум, Главни и одговорни уредник Милован Најковић. Издавач: Општинска конференција ССРН — Будва адреса редакције: „Приморске новине“ — Будва телефон: 41-346 — Број жијро-рачуна 20710-678-287 код СДК Будва — Штампа: Издавачко-штампарско предузеће „Обод“ — Цетиње — Преплатна годишња 48 дин.; за иностранство двоструко — Рукописи се не враћају.

ОСМИ КОНГРЕС САВЕЗА УДРУЖЕЊА БОРАЦА НАРОДНО-ОСЛОБОДИЛАЧКОГ РАТА ЈУГОСЛАВИЈЕ

Револуција је историјски интерес и свих будућих покољења

ИСТАКНУТО ЈЕ У РЕФЕРАТУ КОСТЕ НАЂА

У реферату „Савез удружења бораца народноослободилачког рата Југославије у борби за даљи развитак социјалистичког самоуправног друштва“, који је прочитала Антун Бибер, између остalog, се истиче:

„Осми конгрес Савеза удружења бораца народноослободилачког рата Југославије одржавамо у вријеме кад све организоване социјалистичке снаге на целу са Савезом комуниста појачавају историјску битку за прак

ДЕЛЕГАЦИЈЕ И ГОСТИ КОНГРЕСА

Осмом конгресу СУБНОРЈ присуствовале су делегације ЦК СКЈ на чelu са **Станетом Долапцом**, чланови Предсједништва СФРЈ које је предводио потпредсједник **Фадиљ Хода**, делегација Скупштине СФРЈ на челу са предсједником **Драгославом Марковићем**, чланови Савјета Федерације, делегација СИВ-а на чelu с **Веселином Ђуранићем**, делегација Савезне конференције ССРНЈ коју је предводио **Тодо Куртовић**, делегација Вијећа Савеза синдиката на челу с **Миком Шпиљаком**, делегација Конференције ССОЈ коју је предводио **АЗем Власи**, делегација Конференције за питања друштвеног положаја же на Југославије на челу са **Хајром Марјановићем**, делегација ЈНА на чelu са **Николом Љубичићем**, делегација Савезног одбора СРВСР коју је предводио **Хамдија Омановић**, делегација социјалистичких република и социјалистичких аутономних покрајина, предсједници предсједништва социјалистичких република и аутономних покрајина **Раиф Диздаревић**, **Вељко Милатовић**, **Добривоје Видић**, **Цајвид Нимани** и **Радован Влајковић**, предсједници централних и покрајинских комитета СК: **Миљка Планић**, **Никола Стојановић**, **Војо Срзентин**, **Ангел Чемерски**, **Франце Полит**, **Тихомир Влашић**, **Махмут Бакали** и **Душан Алиミћ**, делегат Удружења југословенских добровољаца Шпанске републиканске војске **Лазар Удовички**.

тично остваривање владајућег положаја радничке класе и радних људи у друштве ној репродукцији у обављању функција власти и у управљању другим друштвеним пословима.

Између два конгреса наша активност се заснивала на далекосежној визији, израженој у новом Уставу, За кону о удруженом раду као и одлукама Десетог конгреса СКЈ, односно на одлука ма нашег Седмог конгреса..

У одређивању своје улоге и организовању акције наше револуционарно искуство учило нас је да је револуција непрекидно стваралаштво у иницијативи маса и да је у том стваралаштву неопходно стално самопотврђивање.

Знали смо да фронт бораца за социјализам треба да стално проширујемо. Ниједна револуција само покољења која су је извела, него историјски интерес и свих будућих покољења.

Наše искуство и примјер за младе генерације су толико значајни, колико смо били способни да сагледамо интересе удруженог рада на данашњем степену развоја и активно, потврђујући се не прекидно, судјелујемо у освајају будућности.

Чињеница да млади нараштаји, сва покољења која дорастају за револуцију и на основама Програма Савеза комуниста улазе у њу, прихватају наше искуство као искуство сопственог интереса, и да наш примјер узимају као подстицај и само прегор, као узор борбе за јединство, за етику, за равноправност, показује да смо истрајно борбени и истински револуционарни.

Једанаести конгрес Савеза комуниста у својој резолуцији налаже да Савез бораца и убудуће широко остварује своју друштвено-политичку улогу у свим сферама социјалистичког самоуправног споразумијевања и договорања, ако онемогућимо неодговорна понашања и ако стално заоштравамо питања одговорности и радије дисциплине.

При свему томе морамо се стално придржавати става: прећи с ријечи на дјело!

Брже морамо у живот проводити све оно што је до говорено. А у срединама и ситуацијама где се класни непријатељ, ове или оне боје, јавља као организована акција, правилно је да борци, као и да сада, траже и предузимају најоштрије мјере, укључујући и административно гоњење. За непријатеља нашег самоуправљања не смije бити маневарског простора.

За нас је увијек било најважније да у акцијама мобилишемо огромну већину чланова Савеза удружења бораца НОР. Људе можемо мобилисати само рјешавањем оних питања за које су заинтересовани. Настојали

све оне снаге које су за задржавање било каквих монопола у друштву.

За тражење најпрогресивијих рјешења у конкретним срединама, за конкретна питања, од посебног је значаја била активност наше организације — не активност ње саме, не њена издвојена активност, него у јединственом фронту социјалистичких снага, а прије свега у организацији удруженог рада и мјесној заједници.

Од ванредне је важности што у борбеном савлађивању навика и инертиности јача и развија се свијест у читавом друштву да је пут којим идемо за нас једини, да неког другог пута за нас нема.

Борци народноослободилачког рата су крајње осјетљиви и на све што је супротно интересима радног човека. Управо због тога они стално указују на тежње технократских снага које се жилаво боре да очувају своје позиције и задрже стари систем повезивања и постојећу структурну производњу, промета и друштвених дјелатности.

Читав свијет зна како смо у послијератној изградњи постигли огромне успјехе. Али, уза све то, сад смо дошли — како то рече друг Тито — до једне границе послије структуре које би толерисање неких понашања и слабости било опасно.

БРЖЕ СПРОВОДИТИ ОНО ШТО ЈЕ ДОГОВОРЕНО

Негативне појаве свих врста лакше ћемо отклањати ако будемо ефикаснији у остваривању друштвеног самоуправног споразумијевања и договорања, ако онемогућимо неодговорна понашања и ако стално заоштравамо питања одговорности и радије дисциплине.

При свему томе морамо се стално придржавати става: прећи с ријечи на дјело!

Брже морамо у живот проводити све оно што је до говорено. А у срединама и ситуацијама где се класни непријатељ, ове или оне боје, јавља као организована акција, правилно је да борци, као и да сада, траже и предузимају најоштрије мјере, укључујући и административно гоњење. За непријатеља нашег самоуправљања не смije бити маневарског простора.

За нас је увијек било најважније да у акцијама мобилишемо огромну већину чланова Савеза удружења бораца НОР. Људе можемо мобилисати само рјешавањем оних питања за које су заинтересовани. Настојали

смо да рјешавамо конкретна социјална, економска и културна питања сваке средине, Поклањајући пажњу животним, дневним питањима социјалистичке изградње, проблеме смо рјешавали на начин који учвршује позицију радничке класе, радног човека и грађана уопште.

БОРИМО СЕ ЗА ЕТИЧКЕ НОРМЕ НАШЕ РЕВОЛУЦИЈЕ

Савез удружења бораца народноослободилачког рата од свог оснивачког конгреса настоји да извршава заједницу које је још тада поставио пред нас друг Тито. Тражио је да свуда будемо у првим редовима и да се увијек боримо за етичке норме наше револуције, да чувамо велике тековине народноослободилачког рата. Јер, говорио нам је: ко други треба да извршава посљедњу вољу, посљедњу жељу и мисао оних многобројних десетина и десетина хиљада палих бораца, него баш преостали живи другови и другарице из ослободилачког рата!

Традиције вриједе онолико колико граде будућност, па и тумачи традиција су прихvatљиви само онда кад на тим традицијама покрећу хиљаде и милионе људи да створе нешто ново.

Успјели смо да његовање и развијање традиција револуције постане програмски задатак нашег јединственог фронта, Социјалистичког савеза, а — првенствено — програм омладинске организације. Млади, посебно млади у удруженом раду, уз свестрану сарадњу бораца народноослободилачког рата, изнijeli су традиције из институција и института у живот, обиљежавање великих дана наше револуционарне историје учинили су смјерницама за акцију, незaborав на имена социјалистичке револуције претворили су и претварају у свој идеал с и спрвним схватањем да су и сами дорасли примјерима најдивнијег херојства и самопожртвованости, јер знају да свако револуционарно вријеме има своје хероје.

Етичке норме наше револуције, њена хуманост и пољазиште да је човјек највећа вриједност, извори и настојање југословенског социјалистичког патриотизма, социјалистичко самоуправљање, које је омогућило пре вазилажење сваког облика најамних односа, као што је омогућило и да равноправност, јединство и свестрана сарадња народа и народност у оквиру југословенске социјалистичке заједнице до

бију квалитетно нове садржине, у знатној су мјери постали, али морају и још више бити, садржацији васпитања и образовања.

РЈЕШАВАЊЕ ЖИВОТНИХ ПРОБЛЕМА БОРАЦА

Увијек смо имали на уму да је човјек смишо и сврха револуционарне борбе радничке класе. Од тога полазимо и сада у развијању нових самоуправних институционалних облика. Брига о човјеку увијек је била кључна карактеристика нашег покрета.

Оснивајући специјалне институције за рјешавање проблема бораца народноослободилачког рата, за рјешавање комплексних питања по родица палих бораца или војних инвалида, друштво је на себе преузело и готово у цјелини преузело — дио претходне функције Савеза удружења бораца НОР.

„ГРЕШКА“ НАГРАЂЕНА АПЛАУЗОМ

Прије почетка Конгреса, у дворцу су весело утврчали пионери с каранфилма у рукама и повицама: „Рачунајте на нас: Свако од њих имаје је изгледа „задужење“ коме од истакнутих личности из првог реда у дворани треба да преда каранфил. Кад је то требало учинити, пред другом Титом настало је мала гужва. Више њих је „заборавило“ своје „задужење“ и, спој тао, кренуло да преда свој каранфил Титу. Ова „грешка“ награђена је аплаузом.

Чињеница да је одговорност и брига република, покрајина и општина, као и самоуправних и других заједница на рјешавању проблема бораца, војних инвалида и породица палих бораца из раздобља у раздобље све већа, не смањује бригу СУБНОР-а за своје другове и њихове породице.

Питања материјалног положаја учесника рата су углавном решена. Изграђен је цјеловит систем права за станованије на Уставу СФРЈ. У томе је изражена истинска брига цјелокупног друштва за перманентно побољшање и развијање борачко-инвалидске заштите, рехабилитације, стамбених проблема, смјештаја блесних и старих другова без породица.

(Наставак на 6. страни)

Гости и делегати Конгреса СУБНОР Југославије из будванске општине

Друг Тито долази на конгрес

Каранфили за друга Титу

Коста Нађ, Павле Ниманић, друг Тито и Вељко Милатовић у конгресној дворани

Видоје Жарковић, Драгослав Марковић, Стане Дорђевић

Минутом ћутања одата је пошта друговима преми нулим између Седмог и Осмог конгреса

Поглед на конгресну дворану

Ратници увијек

ек поуздан

и његове сараднике

ица Мика Шпилјак и Никола Љубичић прате рад

греса

— делегати прате рад

Аплауз у конгресној дворани

Добредошлица најдражем другу Титу

Радни људи, грађани, омладина и пионери срдачно су дочекали друга Тита, делегате и госте Конгреса

Крај говора друга Тита

(Наставак са 2. стране)

Сви ми, другари и другарице, а посебно нове генерације које долазе, морамо увијек имати пред очима величину тог историјског дјела. И морамо стално имати на уму да његово даље настављање подразумијева преношење револуционарног искуства, непоколебљивости и чврстине на наше младе генерације. Будући чувајући и даље развијајући тековине нашег ослободилачког рата, младићи ће бити достојни посвоји револуције која и даље траје. Дужност је бораца да у свакој средини дају примјер савјесног рада и одговорног понашања. А њихова је обавеза, прије свега, да на младе пренесе дух револуционарног оптимизма. Јер, управо искушења кроз која смо ми прошли свједоче да нема препрека које се не могу савладати. То је и доказ да је један народ непобједив када зна чemu тежи и за што се бори, када на томе мобилише све своје снаге и изгради чврсто јединство. Тај народ може увијек са оптимизмом гледати у своју будућност.

Наше друштво још увијек осеја велику потребу за вашим доприносом, драге другарице и другови, за нашим стваралачким ангажовањем у даљем развијању наших социјалистичких самоуправних односа. Ја пратим друштвено-политичку активност Савеза бораца и понасам сам што су борци увијек били доњедни пољтици Савеза комуниста, што им је увијек било на срцу остварење интереса радничке класе и њене одлучујуће улоге у друштву. Неопходно је, свакако, да свою активност и даље развијате у оквиру Социјалистичког савеза радног народа као јединственог фронта организованих социјалистичких снага. То је, уосталом, она најшира база политичког дјеловања свих наших организација у борби за даље развијање наше социјалистичке самоуправне демократије.

У ЈЕКУ ИНТЕНЗИВНЕ БОРБЕ ЗА РЈЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА С КОЈИМА СЕ СУОЧАВАМО

Овај конгрес саставни је дио врло широке политичке активности коју сада развијамо. Недавно је одржан Једанаести конгрес Савеза комуниста Југославије, као и конгреси и конференције у републикама и покрајинама. Управо су у току и припреме за одржавање конгреса Синдиката и Савеза социјалистичке омладине Југославије. Налазимо се, дакле, у јеку једне интензивне борбе за извршавање задатака који су пред нама и рјешавање проблема с којима се још увијек суочавамо. Ујверен сам да ћете и ви на овом скупу салдати своје обавезе и свој дио друштвене одговорности.

Ја сам, другарице и другови, пратио и вашу међународну активност. Ту сте, такође, били доњедни тумачи наше спољне политике, по литике несврстаности. По-себно су значајне више акције за све европско окупљање бораца, за припрему све тековног скупа бораца о разору

жану, за регулисање статуса бораца у међународном праву, а нарочито помоћ борцима новослобођених земаља. Незадрживе су тежње народа и људи широм свијета за слободом, независношћу и самосталним одлучивањем о сопственом животу, за равноправном сарадњом и изграђивањем нових и пра-веднијих међународних односа. Такве тежње треба подржавати и развијати. Ја сам ујверен да ћете ви на томе радити као и до сада, да ћете и даље бити активни борци за мир и равноправност, за слободу и независност свих народа.

То је утолико неопходније што је међународна ситуација данас врло скложена и по много чему забрињавајућа. То нас обавезује да и даље, са своје стране, колико највише можемо, доприносимо миру, јер нико боље не зна његову цијену од оних који су искусили ратне страхове.

ПРЕОБРАЖЕН ЈЕ ЛИК НАШЕ ЗЕМЉЕ

Другарице и другови. Ми смо заиста постигли много у преобрађају лика наше земље и јачању њеног угледа и позиције у свијету. Али, ми се никада не смијемо занијети тиме и по-мислити да је дошло вриједе да мирно, скрштених руку, гледамо шта се догађа око нас.

И на унутрашњем плану, иако је оно најтеже давно остало за нама, предстоје нам још многи послови. Наравно, ја никада нисам сматрао да сав терет револуционарног преобрађаја земље треба да поднесе једна генерација. Напротив, мислим да је наше друштво дужно, и да је данас у могућности, да учини више за бољи живот оних који су на својим леђима изнijели највећи терет социјалистичке изградње, а прије свега учесника оружаног дијела револуције.

Хтио бих, ипак, да истакнем једно. Онога тренутка када је сваки од нас приступио револуцији, преузео је и завјет да јој служи до краја. Ако би неко игнорисао онога што смо се борили и шта смо створили, изневјерио би самога себе, изневјерио би свој живот. Ми, дакле, морамо увијек бити на висини свога задатка, увијек на бранику тековина наше револуције. За нас нема одмора. Морамо до поњедељака дах извршавати оног што од нас очекује наша социјалистичка заједница.

Борци Југославије пред свијетом стоје свијетла лица. Они су својим херојством у рату и својим држављем послје рата огромно до примијели да наша земља ужива данас толики углед у читавом свијету.

Желим да ваш конгрес буде плодан радни договор, да пружи нови подстицај у више раду на добробит и даљи напредак наше земље.

Осми конгрес Савеза бораца народно-ослободилачког рата Југославије

Историјски интерес будућих покољења

(Наставак са 3. стране)

Као дио јединственог фронта социјалистичких снага, уза сву испољену активност чијем успјеху су доприњели и наше искуство и непољујано револуционарно опредјељење, преузели смо од говорност за одлуке своје организације, али и за одлуке делегатских скупштина. Имали смо могућности да преко својих делегата у друштвено-политичким вијећима скупштина доприносимо џеловитијем сагледавању поједињих питања и савлађивању тенденција једностраности и стихијности у одлучивању.

Основне тековине наше револуционарне борбе — слобода, независност, братство и јединство народа и народности, социјализам, самоуправљање, као и оне најновије засноване на Закону о удруженом раду и делегатском систему — стална су мјеста напада непријатеља свих бораца. Најопасније је кад се непријатељи прикривају у нашим редовима и кад нам

у борбеном строју бацају клипове под точкове развоја. Из искуства знамо да су највећа опасност за социјализам и самоуправљање техничким кратизмом, догматизмом и национализмом, као својим и деољашким параваном. Ује рење радних људи и свих грађана да управо систем социјалистичке самоуправне демократије представља поуздану гаранцију наше слободе, независности и мирног социјалистичког самоуправног развијатка, заснован је и на развоју систем погашене родне одбране и друштвене самозаштите као интегралног дијела социјалистичког самоуправљања. Наша је организација у протеклом периоду развијала ванредно живу активност у овој области — тако, као што смо чинили и у нашем ослободилачком рату, марксистичку теорију о наоружаном народу проводимо у праксу.

Организовани за одбрану, реализујући већ једном

успјешно у пракси посвеђочену концепцију о наоружаном народу, увијек смо спремни за одбрану.

Савез удружења бораца народно-ослободилачког рата организација која је, као и политика несврстана, настала у борби за слободу, националну независност и друштвени прогрес, дјеловала је и у међународним односима на већ утврђеној платформи развијања веза са свим борачким организацијама. Та је сарадња заснована на нашим начелима активне, мирљубиве коегзистенције, на начелима несврстана, и политици независности. Међународну борачку сарадњу никад нијесмо условљавали идеољашким и другим разликама, али смо зато увијек налазили начин да се укључујемо у борби против империјализма, неоколонијализма, расне и скриминације, хегемонизма и свих других облика подрживања и експлоатације.

Као и до сада, и у наредном раздобљу активно ћемо судјеловати у мултилаталним акцијама, као што је организована борба за разоружање, јачање европске безбедности и сарадње, бескомпромисно разбличавање по времену оживљаваног национализма и фашизма, заистити нито и аутентично приказивање другог светског рата.

Развијајући међуборачке односе на међународном плану, Савез удружења бораца народно-ослободилачког рата био је, и остаје, тумач полигоне несврстаности, са схватањем да се у том покрету окупљају народи и земље различитих система, различите идеологије, различите развијености, различитих блокова, али јединствене војне за независност и слободу. У томе је снага овога по кретајући се већ потврдио као снажан фактор борбе за мир, за демократизацију међународних економских и политичких односа, за друштвени прогрес.

Савез удружења бораца, у борби за даљи развијатак социјалистичке самоуправне и несврстане Југославије, наступа у јединственом фронту социјалистичких снага на челу са Савезом комуниста. Били смо и остали Титови ратници, који су истрајно извршавали задатаке прихваћене на нашем оснивачком конгресу: усавијавали смо у срда младих и ширили херојизам, ентузијазам, одушевљење, пожртвованост и спремност на давање највећих жртава. Дјелујући тако, можемо с поносом рећи да су се у стваралачку социјалистичку револуцију укључили и укључују млада поколjenja и поколjenja dјelova dруштva како би се у том и таквом рату одржали и побиједили.

Активност наше организације и бораца појединачно, као и њихов допринос развијању и јачању општене одбране и друштвене самозаштите не цијенимо и не вреднујемо само по томе да ли је и ко у штабу територијалне одбране, да је у савјету, руководилац или члан одбора и комисија, који држи предавања из области одбране и заштите ид. Уосталом, све је мањи број бораца у могућности да обавља стручно-оперативне послове и разне извршне функције у домену одбране и заштите.

У даљем раду Савез удружења бораца НОР ће, као и до сада, остати доњедно истирајан у остваривању Програма Савеза комуниста. Другог програма Титови борци немају и немају других задатака осим оних које је у својим резолуцијама назначио Једанаести конгрес Савеза комуниста Југославије, односно оних задатака које ћемо на овом Конгресу прихватити у разради смјерница и задатака Једанаестог конгреса.“

Друг Коста Нађ пресијеца врпци приликом свечаног отварања „Трга Слободе“

СА СВЕЧАНЕ СЈЕДНИЦЕ СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Другу Титу златни амблем Будве

На свечаној сједници Скупштине општине Будве, која је одржана 14. октобра, разматран је изјештај Организационог одбора за припрему Осмог конгреса СУБНОР-а Југославије. Изјештај је поднис предсједник Одбора РАТКО ДУЛЕТИЋ и нагласио да је одлука о одржавању овог највишег скупа бораца и револуционара Југославије у Будви уједно и највећа политичка манифестација која је икада у историји Будве у њој одржана, зато је и прихваћена од свих друштвено-политичких организација, радних људи и грађана с неизмјерним задовољством и с пуњом одговорношћу. Ово је уједно била прилика да је Будва — по свом револуционарном доприносу, од првених комуне у Петровцу и масовном учешћу у народнослободилачком рату, — достојна повјерња и одговорности да буде домаћин делегатима Осмог конгреса СУБНОР-а Југославије. Изјештај Организационог од-

бора о обављеним пословима у вези с одржавањем овог великог и значајног скупа у цјелисти је усвојен од стране делегата и гостију Скупштине.

На свечаној сједници донесена је одлука да се другу Титу приликом његовог боравка на Конгресу и поводом његовог доласка у Будви додијели Златни амблем Будве, а у знак сјећања да му се поклони слика Петровца, рад сликарка Јована Ивановића.

На сједници је, такође, и одлучено да се новом тругу који је изграђен у току припрема за Осми конгрес СУБНОР-а Југославије, да име Трг Слободе. Након завршетка сједнице предсједник СУБНОР-а Југославије Коста Нађ је, у присуству више стотина грађана, радних људи, омладине и пionира Будве, прекинуо врпци и означио да је трг Слободе отворен.

В. С.

Прослава дана ослобођења у новој школској згради

Предсједник Скупштине општине Предраг Ђулафић, предсједник Извршног одбора Јубо Рајеновић и предсједници друштвено-политичких организација општине Будва примили су представнике Основне школе „Стјепан Митров Љубиша“ и Самоуправне интересне заједнице основног васпитања и образовања ради договора око прославе и програма поводом Дане ослобођења Будве и осталих новембарских празника.

Одлучено је да се централна прослава 22. новембра — Дане ослобођења Будве — одржи у просторијама нове школе. Тада се предвиђа и званично отварање овог веома важног друштвеног објекта.

С. Р.

ИСПРАВКА

У прошлом броју „Приморских новина“ у напису „Ти гробови нису раке, већ колевке нових снага“ случајно је изостављено име Филипа Ђурова Станишића, који је као командир чете Првог батаљона Прве пролетерске бригаде погинуо код Мркоњића Града. Извињавамо се породици и родбини.

ОБАВЈЕШТЕЊЕ

НАРЕДНИ БРОЈ „ПРИ МОРСКИХ НОВИНА“ ИЗАДИ ЋЕ 22. НОВЕМБРА НА ПОВЕТАНOM БРОЈУ СТРАНА

Предложени чланови савјета организација од посебног друштвеног интереса

Комисија Скупштине општине Будва за избор и именовања, на сједници одржаној 6. октобра 1978. године, разматрала је захтјеве и утврдила предлоге за именовање представника Скупштине општине Будва у савјете организација удруженог рада од посебног друштвеног интереса.

Ова Комисија предложила је, да Скупштина општине Будва за чланове савјета именује: — Рака Дулетића у Савјет РВИ „ПАЛАС“ Лучице, Петровац; — Миловића на Пајковића, у Савјету за избор филмог „Зета филм“ Будва; — Павла Вујовића, у Савјет Просветно-педагошког завода на Цетињу; — Драгослава Новаковића, у

Савјет Школског центра за средње усмјерено образовање у Будви; — Пера Грегорића, у Савјет Основне школе Будва — Светозара Благојевића, у Савјет Основне школе у Петровцу, и — Милорада Џапчевића, у Савјет

Дјечјег вртића у Будви.

очекује се да ће Скупштина, на првој наредној сједници, именовати представнике за чланове савјета наведених организација.

П. Г.

ФАБРИКА СИНТЕРМАГНЕЗИТА — ДА ИЛИ НЕ?

ЈЕДНОГЛАСНО ПРОТИВ

О подизању фабрике синтермагнезита у Бару расправљао је Извршни одбор СО Будва у проширеном састанку. У документованом излагању предсједник Извршног одбора СО Јубо Рајеновић указао је на све последице које би имало на туризам у

Будви и уопште на Црногорском приморју подизање фабрике синтермагнезита у Ба

ру. Закључци ове сједнице су да делегати из наше општине у Скупштини СРЦГ покрену расправу о овом питању на једном од њених за сједења.

ЗАПАЖЕНА АКТИВНОСТ МЛАДИХ

Програмско - изборној сједници Општинске конференције ССО Будве, која је одржана 10. октобра 1978. године, поред представника свих друштвено-политичких организација општине, присуствовали су и Милан Маловић и Божидар Обрадовић, чланови Републичке конференције ССО.

Анализирајући и сумирајући резултате у протеклом периоду, констатована је да су постигнути за младежи успеси на свим пољима дјелатности и да су млади у нашој општини активно присутни у свим сferama друштвено-политичког и самоуправног организовања и дјеловања. Нарочито је било значајно и успјешно ангажовање омладине у организацији и извођењу радних акција. Ове године, на савезној радној акцији „Посочје 78“, први пут је учествовала омладинска радна бригада „Вукашица Митровић-Шуња“, из Будве, која је за своје изванредне радне подвиге добила највиша признања. Поред тога, изведене су веома успјешнице акције у припремама за одржавање VIII конгреса СУБНОР-а, као и у оквиру манифестије „Јединствени у одбрани и заштити“.

Но, и поред видних успеха, оцијењено је да се упорнијим радом и већим ентузијазмом може постићи знатно више, нарочито на плану идејно-политичке припреме омладине за пријем у СК, бодљег организовања културно-забавних садржаја и енергичног превазилажења и отклањања појава сумњичавог гледања на способност младе генерације, што је у неким срединама прилично изражено.

Послједе веома плодних и креативних дискусија, за предсједника Општинске конференције по новој је изабрана Бранка Медин, за потпредсједника Светозар Маровић, а за делегате у Републичку конференцију ССО Боро Ђедовић и Споменка Јелушкин.

Општинску организацију ССО Будве, на конгресу ССО Црне Горе и Југославије представљаје Дубравка Лазаревић, Мирјана Станчић, Иво Шолјага, Ерика Барба, Гојко Љубановић и Душанка Ускоковић.

Б. Крковић

ИЗ ПРОШЛОСТИ НАШЕГА КРАЈА

У „Приморским новинама“ број 132 од 25. августа 1978. године, у рубрици „Из прошлости нашега краја“, објављен је напис „Французи у Будви“, у ствари одломак из анала каноника Антуна Којовића „Моје доба“. У наставку тог написа желим да истакнем неке појединости, које се односе на боравак Француза у овом крају.

Пошто су дошли у Будву, Французи су приступили изградњи утврђења и, ради пребацивања и прегруписавања јединица, пробијању путева. На тим радовима, према броју становника у појединим племенима, користили су као радну снагу мјесечно становништво, које се није баш одушевљено одавало. О томе Којовић пише: „На овој цести (радови на њој започели су 29. марта 1808. године) су сваког дана морали радити 300 људи из Будве, трију општина Маини, Побори и Брајићи и из двију грбљских кнежина Љубановић и Бојковић. У овој тристој људима били су обухваћени и Паштровићи, али је њима успјело да се ослободе речених радова, обавешавши се да ће они, без других сељака, изградити главну цесту у свом крају. Своју обавезу су извршили, али дато им ослобођење од власти није било упутино, јер је било слабо схваћено од припадника других општина и представљало је, ако се не варим, један од главних узрока који је навео Брајиће на непослушност, односно да не долазе на радове око изградње цесте, изузев мало дана, и то по мало часова, у почетку изградње...“ Којовић затим наставља: „Сељаци из трију општина смањише број њихових радника. Од Брајића нико није долазио на радове што је изазвало негодовање код француских власти“. Најудаљенији од француске управе и војне силе, која је била смештена у Будви, Брајићи су бојкотовали сваки француски захтјев. „...Брајићи су постали потпuno непокорни и диготи побуну када нијесу хтјели примити неколико пандура и када су мало дана доцније, употребивши силу, одбили једну чету војника, која је била упућена да борави међу њима“. Ту прву побуну Французи су без борбе умирили. Брајићима је био дат оправост. Дојоште у Котор и пред бригадним генералом Делзоном, командантом Боке Которске, свечано се заклеше на вјерност у православној цркви светога Луке, уз звоњице звона и звуке војне музике. Послједе тога долазили су на радове око изградње цесте, али су

мало издржали, одустајући сад тројица, сад четворица, а па крају сви, правдајући њихову одсутност час на један а час на други начин. На крају, пошто их власти нијесу хтјеле више оправдати због свих изостајања, позвавши их у Котор да се оправдају. Не одаваше се позиву и падоше у потпуну немилост и били су проглашени побуњеницима, као што су, то и били. Власти су предузеле мјере за њихово казњавање. Данас 22. августа изјутра рано било је упућено за Брајиће 400 вој-

ника из будванској гарнизона. Брајићи бjeху стали у засједу изнад села Лапчина и одатле су отворили ватру, убивши више војника, међу којима и једног команданта батаљона. Многе су ранили. Рањеници су били пренесени у Будву, а због њих је било наређено неким будвanskim породицама да примије завоје..“

О овом окршају у коме је учествовао и генерал Делзон, који је тјерао војнике да стално наступају како би ушли унутар брајићке територије, Којовић пише: „Генерал Делзон се утaborio у село Стојановићи и ту је запалио неколико куна. Наредног дана стигоше у Брајиће трупе које су биле упућене из Котора. Борба се наставила. У помоћ Брајићима дојоше Црногорци, како се говорило против воје Митрополита Кавалира Петрова. Из Дубровника је дојући и дивизијски генерал Клозел, који је одмах прешао у Брајиће.“ И даље: „Први дан борбе био је много погубан за француску војску, јер је из засједе убијено седам војника, а око тридесет је било рањено. Од устаника је погинуло девет, а било је и неколико рањених. Наредног дана, по спаљивању Брајића, два генерала са већим дијелом војске спустише се у Будву и 29. августа вратише се у Котор. Против растурених Брајића бjeху издати прогласи у којима се пријетило најстрожим казнама свакоме који би било на који начин склонио или помогао неког Брајића..“ Последњег дана мјесецавају са преостала француска војска се повукла из попаљених Брајића, где је још прије одласка двојица генерала било уништено свој живот, поразије ни млинови, однесена звона са двију цркава и читаво насеље претворено у пушто...“

У окршају с Брајићима погинуо је командант батаљона 25. пука Жозе и текшко рањен његов ађутант Мишел. У шестодневној борби погинули су команданти 25. 65. и Оријенталног пука, а рањен је ађутант генерала Делзона — на основу тог по датка може се утврдити јачина француских снага. У борбама је могло учествовати око 180 Брајића — толико их је било дораслих за оружје. Заједно с припадницима црногорских племена — Поборима, Маинима, Црмничанима, Катуњанима и Ријечанима — они су се супротстављали вишеструком надмоћнијем непријатељу (у првом налету било је 400 француских војника, а касније, када је из Дубровника стигао генерал Клозел, тај број је утроstrучен).

Популарни Мока, један из „златне генерације“ југословенске кошарке, истакнути члан екипе светског шампионата из Маниле, већ годинама долази и борави у неком од наших објеката у Будви или Милочеру. Популарни Мока, један из „златне генерације“ југословенске кошарке, истакнути члан екипе светског шампионата из Маниле, већ годинама долази и борави у неком од наших објеката у Будви или Милочеру. Управо у том амбијенту водили смо овај дијалог, направили по један радио и foto-sнимак да бисмо се, на растанку, ословили поздравом: „Довиђења у Будви идуће 1979. године у интермецу освајања још два злата: европског (у јуну у Празу) и медитеранског (у авујству у Сплиту)!“

Управо у том амбијенту водили смо овај дијалог, направили по један радио и foto-sнимак да бисмо се, на растанку, ословили поздравом: „Довиђења у Будви идуће 1979. године у интермецу освајања још два злата: европског (у јуну у Празу) и медитеранског (у авујству у Сплиту)!“

Б. Кокољ

Управо у том амбијенту водили смо овај дијалог, направили по један радио и foto-sнимак да бисмо се, на растанку, ословили поздравом: „Довиђења у Будви идуће 1979. године у интермецу освајања још два злата: европског (у јуну у Празу) и медитеранског (у авујству у Сплиту)!“

Последњој Дапчевић

ПК „Делишес“ на Црногорском приморју

СОКОВИ, у литарским и мањим паковајима и у дојпак паковању. У асортиману појединице ХАНИ СОКОВА налазе се природни сокови од кајсије, вишње, дрењине, јабуке, јагоде и брескве.

ПК „ДЕЛИШЕС“ је врсни производија КАШАСТОГ СОКА ОД ПАРАДАЗА ЗА СВЕ УЗРАСТЕ И КАШАСТОГ ЕКСТРА СОКА ОД

ПАРАДАЗА ЗАЧИЊЕНОГ ПАПРИКОМ. Сокови су и змеју осталог врло погодни за употребу у домаћинству.

СНЕК ФУД, слани десерт са додатком млевеног кикирија погодан је за свакодневну употребу, користи се у угоститељству, а најмлађи су свакако његови највећи потрошачи.

ПК „ДЕЛИШЕС“ из Влади-

чин Хана производи и зимници: све врсте салата од параке, краставца и парадајза. Паковања су у лименкама и стакленкама. Познат је као производија квалитетне јабуке, крушке и брескве.

ПК „ДЕЛИШЕС“ — Владичин Хан запошљава преко 1.400 радника.

Радни људи ове организације удруженог рада даро-

вали су делегатима VIII Конгреса СУБНОР-а бесплатно све врсте освежавајућих напитака сопствене производње.

Посебно је интересантно што на наше тржиште долази и нова минерална вода „ХЕБА“, која се производи као ГАЗИРАНА и НЕГАЗИРАНА.

Радним људима ПК „ДЕЛИШЕСА“ — Владичин Хан желимо добродошлицу и пословни успјех на Црногорском приморју.

ПОПУЛАРНИ ГОСТИ У НАШИМ ОБЈЕКТИМА

Зоран Славнић - сваког љета на будванској ривијери

Тај виртуозни „кошаркашки враголан“, како га обично називају љубитељи мачког аса и капитена представљаје Владимира Џевковића.

— Први пут сам био у Будви као клинац. Била је то нека поламатурска екскурзија. Позна јесен. Будва мала без ових дивних хотела на Словенској плажи и у Бечичима. Није ми се много донело све док 1975. нисам с друговима и садашњом супругом дошао у сунцем окупану Будву да се одмарам и купам у овом дивном маслињаку и милочерском зеленога.

— Популарни Мока, један из „златне генерације“ југословенске кошарке, истакнути члан екипе светског шампионата из Маниле, већ годинама долази и борави у неком од наших објеката у Будви или Милочеру.

— Влада ме је први подстакао да долазим редовно у Будву и Милочер. Он је свјетски човјек и у његов избор и укус не треба сумњати — каже Славнић, тапшући по

рамену свог старијег колегу, некад прослављеног кошаркарског аса и капитена представљаје Владимира Џевковића.

— Први пут сам био у Будви као ађутант Мишел. У шестодневној борби погинули су команданти 25. 65. и Оријенталног пука, а рањен је ађутант генерала Делзона — на основу тог по датка може се утврдити јачина француских снага. У борбама је могло учествовати око 180 Брајића — толико их је било дораслих за оружје. Заједно с припадницима црногорских племена — Поборима, Маинима, Црмничанима, Катуњанима и Ријечанима — они су се супротстављали вишеструком надмоћнијем непријатељу (у првом налету било је 400 француских војника, а касније, када је из Дубровника стигао генерал Клозел, тај број је утроstrучен).

Након спаљивања Брајића становништво овог племена склонило се по катунима старе Црне Горе. По одобрењу Црмничана Брајићи су се у Црмници саставили са архиманритом манастира Пра сквице Савом Јубишићом и представникима братства из Паштровића — Кульча, Челобрда, Кобила и Медиговића ради договора о даљем отпору Французама.

— Након спаљивања Брајића становништво овог племена склонило се по катунима старе Црне Горе. По одобрењу Црмничана Брајићи су се у Црмници саставили са архиманритом манастира Пра сквице Савом Јубишићом и представникима братства из Паштровића — Кульча, Челобрда, Кобила и Медиговића ради договора о даљем отпору Французама.

— Након спаљивања Брајића становништво овог племена склонило се по катунима старе Црне Горе. По одобрењу Црмничана Брајићи су се у Црмници саставили са архиманритом манастира Пра сквице Савом Јубишићом и представникима братства из Паштровића — Кульча, Челобрда, Кобила и Медиговића ради договора о даљем отпору Французама.

— Након спаљивања Брајића становништво овог племена склонило се по катунима старе Црне Горе. По одобрењу Црмничана Брајићи су се у Црмници саставили са архиманритом манастира Пра сквице Савом Јубишићом и представникима братства из Паштровића — Кульча, Челобрда, Кобила и Медиговића ради договора о даљем отпору Французама.

— Након спаљивања Брајића становништво овог племена склонило се по катунима старе Црне Горе. По одобрењу Црмничана Брајићи су се у Црмници саставили са архиманритом манастира Пра сквице Савом Јубишићом и представникима братства из Паштровића — Кульча, Челобрда, Кобила и Медиговића ради договора о даљем отпору Французама.